

MOTIE

Verplichte participatie omgevingswet

Deze motie hoort bij het agendapunt Programmabegroting 2025-2028 in de raadsvergadering van 4 november 2024 en wordt ingediend door Corina van der Vliet van Partij van de Arbeid.

We stellen vast dat:

- de Omgevingswet gaat uit van participatie: het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden) bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit;
- de initiatiefnemer (inwoner, bedrijf, organisatie, de gemeente zelf of een ander bestuursorgaan) zelf kan kiezen welke participatievorm wordt ingezet. De wetgever schrijft de wijze van participatie niet voor, maar geeft slechts algemene kwaliteitseisen daarvoor;
- het college voornemens is in juni 2025 een nieuwe participatieverordening ter vaststelling aan de raad aan te bieden waarin de verschillende participatievormen worden opgenomen;
- het niet opzetten van een participatietraject geen formele grond is voor het weigeren van een omgevingsvergunning;
- het in de Omgevingswet wel mogelijk is gemaakt dat de gemeenteraad gevallen aanwijst waarin participatie verplicht is voorafgaand aan het indienen van een aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit¹;
- in die door de raad aangewezen gevallen, een vergunningaanvraag buiten behandeling kan worden gesteld wanneer een initiatiefnemer niet of onvoldoende aan participatie heeft gedaan;
- de gemeente de mogelijkheid heeft om een initiatiefnemer op het belang van participatie te wijzen en hem verschillende mogelijkheden van participatie (bijvoorbeeld in de vorm van een menukaart of een handreiking of andere in de Participatieverordening aangegeven vormen) in overweging te geven;
- er al gemeenten zijn waar de gemeenteraad in een apart aanwijzingsbesluit participatie verplicht heeft gesteld bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de afgifte waarvan het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag is²;
- de gemeente Schouwen-Duiveland deze mogelijkheid van verplichte participatie (nog) niet geregeld heeft;
- bij een aantal recente dossiers³ onduidelijkheid bestond over de vraag wie verantwoordelijk is/was voor de participatie van betrokkenen: de initiatiefnemers en/ of de gemeente.

We vinden dat:

- participatie in het kader van de Omgevingswet een belangrijk onderdeel van het traject tot vergunningverlening moet zijn;
- participatie het draagvlak voor een initiatief vergroot en kan zorgen voor minder bezwaar en beroep;
- participatie zo belangrijk is dat dit rechtvaardigt om gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheid om participatie verplicht te stellen bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en dat dit traject los staat van het traject om te komen tot een nieuwe Participatieverordening.
- de raad, op basis van een commissievoorstel een voorkeursscenario aangeeft voor welke buitenplanse omgevingsplanactiviteiten verplichte participatie zou moeten gaan gelden.

¹ Bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten kan het gaan om het bouwen van woningen op een locatie met een agrarische functie, of het in gebruik nemen van een gebouw met een detailhandelsfunctie als kantoor. Het kan ook gaan om bijvoorbeeld de bouw van een fietsenstalling bij een bedrijf op het bedrijventerrein, dat net buiten het bouwvlak is gesitueerd, of een aanbouw bij een woning waarvan de goothoogte de maximale goothoogte overschrijdt.

² Bijvoorbeeld de gemeenten Rotterdam ([Vaststelling aanwijzen gevallen verplichte participatie omgevingsvergunningen | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)) en De Ronde Venen ([Aanwijzing van gevallen waarin participatie door de initiatiefnemer verplicht is | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)).

³ Bijvoorbeeld YourSurprise (raad van 30 mei 2024 zaaknummer 1026166) en Flikweert (raad van 26 oktober 2024 zaaknummer 1071195) (waarbij opgemerkt wordt dat deze dossiers nog niet vielen onder de Omgevingswet maar onder het daarvoor geldende recht).

We vragen het college van burgemeester en wethouders:

1. scenario's te ontwikkelen voor de wijze waarop participatie bij aanvragen voor omgevingsvergunningen vormgegeven kan worden;
2. een voorstel te doen voor welke buitenplanse omgevingsplanactiviteiten verplichte participatie zou moeten gaan gelden en die door de raad in een aanwijzingsbesluit zouden moeten worden vastgelegd;
3. dit voorstel, in bijvoorbeeld een commissievoorstel, uiterlijk in het 2de kwartaal van 2025 aan de gemeenteraad voor te leggen.

Besluit gemeenteraad op 7 november 2024:		AANGENOMEN / VERWORPEN / STAKEN
Voor:	LSD – CDA – SGP – VVD – GL – PvdA – SP – CU – D66	
Tegen:	LSD – CDA – SGP – VVD – GL – PvdA – SP – CU – D66	
Griffier	Voorzitter	